

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Hjälmö-Lådna i
Värmdö kommun
(3 bilagor)

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Hjälmö-Lådna
Kommun	Värmdö
Socken	Värmdö
Fastighet	Träskö 1:56, Alsvik 1:55, Hjälmö 1:4, 1:5, 1:7 samt del av Lådna 3:200
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger i Stockholms mellersta skärgård cirka 40 km öster om Stockholms centrum, mellan Grinda och Möja.
Kartblad	Ekonomiska kartan blad nr 109 82, 109 83, 109 93 och 109 94. Topo- grafiska kartan blad nr 10J NV (Värmdö)
Area	ca 1 370 ha (land- och vatten- area)
Landarea	ca 670 ha
Markägare	Stiftelsen Stockholms Skärgård
Naturvårdsförvaltare	Stiftelsen Stockholms Skärgård

GRUND FÖR BESLUTET

Bakgrund och beaktande av naturresurslagen

Hjälmö-Lådna med intilliggande öar ingår genom naturvårdsverkets beslut den 19 januari 1988 i ett område som är av riksintresse både för naturvård och friluftsliv enligt lagen om hushållning med naturresurser m m (2 kap 6 § NRL). I länsstyrelsens naturvårdsprogram är området med undantag för Lådna klassat som mycket högt naturvärde (Klass II).

Miljövårdsenheten
Björn Hjernquist
Direkttel 08-785 46 10
Direktfax 08-651 57 50

1991-03-18

11.1211-862-90
0120-02-034

Området ligger vidare inom ett kustområde som omfattas av bestämmelser i 3 kap naturresurslagen. Ett naturreservat med aktuell innebörd tillgodoser väl berörda riksintressen. För området föreligger inte annat underlag om hus hållning med marken, vattnet eller den fysiska miljön i övrigt som skulle tala mot ett naturreservat.

Ärendets beredning

Under 1960-talet förvärvade Skärgårdsstiftelsen fastigheterna Hjälmö-Träskö-Storö. Området avsattes som naturreservat i etapper. Därefter sammanslogs områdena till ett enda reservat med benämningen Hjälmö-Träskö-Storö den 30 september 1974. Målsättningen har allt sedan dess varit att införliva allt större delar av detta skärgårdsområde i reservatet.

Under hösten 1988 slutförde stiftelsen förvärvet av större delarna av öarna Lådna och Lådnaön samt de mindre öarna Äspan och Yttra Lövskäret. Naturvårdsverket har bidragit med 50 % av köpeskillingen. Skärgårdsstiftelsen har därefter hemställt att länsstyrelsen skall avsätta de nyförvärvade fastigheterna som naturreservat.

Av administrativa skäl skedde ingen sammanslagning av de nyförvärvade fastigheterna med det befintliga naturreservatet. I stället inrättades ett nytt naturreservat som benämndes Lådna naturreservat. Det tidigare benämnda naturreservatet Lådna från 1949 kom genom ett särskilt beslut att i fortsättningen benämnas Norrgårdsöns naturreservat. I beslutet den 17 maj 1990 redovisades att en sammanslagning med Hjälmö-Träskö-Storö naturreservat skulle ske inom ca tre år.

Allmän beskrivning

Naturreservatet omfattar stora delar av Stora Hästnacken, Gränö, Hjälmö, Hjälmö Västerholme, Lisslö, Norrgårdsön, Träskö-Storö, Huvudholmarna samt Kalholmarna och flera mindre öar, större delen av öarna Lådna och Lådnaön samt de mindre öarna Äspan och Yttra Lövskäret.

Hjälmö-Träskö området karaktäriseras av omväxlande barrskogar och hållmarker. På de större öarna utgör det gamla kulturlandskapet ett markant inslag. Genom jordbruket på Hjälmö och Lådna hålls kulturlandskapet inom reservatet i hävd.

Lådnas centrala delar utgörs av ett äldre, småskaligt jordbrukslandskap med små till medelstora åkrar och betesmarker. Jordbruksmarken hävdas delvis fortfarande och strukturen på de öppna markerna är småskalig med välhäv-

Miljövardsenheten
Björn Hjernquist
Direkttel 08-785 46 10
Direktfax 08-651 57 50

1991-03-18

11.1211-862-90
0120-02-034

dade bryn mot intilliggande skog. Jordbruksmarken på Lådnaön är idag inte hävdad. Vissa delar slutade att brukas för mer än 50 år sedan medan öns centrala öppna mark, cirka 5 hektar stor, har betats i sen tid. Även inne i tät skog finns spår av gammal åker och betesmark.

Skogen på Lådna och Lådnaön är ung till medelålders och är en typisk "skött skärgårdsskog" med stort inslag av hållmarker. Endast två mindre slutavverkningsytor finns idag. Skogsbruket har som regel bedrivits som blädnings-skogsbruk i liten skala. Vissa partier, ganska svårtillgängliga delar, uppvisar naturskogsliknande skog. Främst finns sådan opåverkad skog på Äspan, de yttre uddarna på Lådnaön, nämligen Horsslangen och vid Kalkkobben.

På Lådnaön finns en gammal åker som för länge sedan växte igen och utgörs idag av ett tätt alkärr. I anslutning till detta finns en botaniskt rik ekbacke.

Området är ett välfrekventerat område för friluftslivet med flera fina naturhamnar, några med fina sandstränder för bad. Man kan även komma till reservatet med Vaxholmsbåt vilket gör området tillgängligt även för icke båtägare.

Inom reservatet finns en stark rådjursstam. Fågellivet är rikt tack vare det varierade småskaliga landskapet. Även sjöfågellivet är rikt med ejder, småskrake, skäggdopping, vigg m fl arter.

Områdets betydelse från naturvårdssynpunkt, behov av skydd och vård samt anläggningar för friluftsliv

Området har sådana naturvärden och värden för friluftslivet att det bör vara naturreservat.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med ändring av de tidigare meddelade besluten om bildande av naturreservaten Hjälmsjö-Träskö-Storö (1974-09-30, dnr 11.121-240-74) och Lådna (1990-05-17, dnr 11.1211-1205-88) beslutar länsstyrelsen med stöd av 12 § naturvårdslagen att beslutet från denna dag skall ha följande lydelse.

Området har markerats på bifogad karta (bilaga 1).

Namn

Naturreservatets namn skall vara Hjälmsjö-Lådna naturreservat.

Miljövårdsenheten
Björn Hjernquist
Direkttel 08-785 46 10
Direktfax 08-651 57 50

1991-03-18

11.1211-862-90
0120-02-034

Ändamålet med naturreservatet

Ändamålet med naturreservatet är att bevara och vårda ett skärgårdslandskap med ett levande, småskaligt jordbruk, av stor betydelse för friluftslivet. Vissa delar av skogsmarken skall bevaras för fri vegetationsutveckling för att dels främja utvecklingen av en art- och individrik flora och fauna dels pedagogiskt visa hur en urskogsartad skog ser ut i jämförelse med en "skött skog".

Ändamålet skall tryggas genom att:

- bevara landskapskaraktären genom att även fortsättningsvis bruka områdets öppna marker
- bevara en för friluftslivet attraktiv skog genom att ett småskaligt skärgårdsskogsbruk bedrivs
- några mindre områden av relativt orörd skog lämnas för fri vegetationsutveckling mot urskog.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen och 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla inom reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter i lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi som att gräva, spränga, schakta, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning
2. anordna upplag annat än i samband med områdets skötsel
3. uppföra helt ny byggnad eller anläggning. Efter länsstyrelsens tillstånd kan dock erforderliga ekonomibyggnader och anläggningar för jordbrukets behov samt de friluftsanordningar som anges i bifogad skötselplan få uppföras

Miljövårdsenheten
Björn Hjernquist
Direkttel 08-785 46 10
Direktfax 08-651 57 50

1991-03-18

11.1211-862-90
0120-02-034

4. anlägga campingplats
5. plantera ut växter eller djurarter som är främmande för svensk natur
6. uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag för bebyggd tomtplats. Dock får erforderliga stängsel sättas upp för betesdjur under förutsättning att genomgångar anordnas så att inte allmänhetens tillträde till området avsevärt försvåras
7. avverka träd eller buskar eller utföra andra skogliga åtgärder på ön Åspan samt område på norra delen av Lådnaön. Aktuella områden framgår av reservatskartan (bilaga 1)
8. använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel inom skogsmarken
9. odla energiskog
10. anlägga golfbana

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

11. bedriva skogsbruk med andra metoder än blädningsskogsbruk, gallring eller plockhuggning samt att uppta avverkningsytor större än 0,5 ha eller i övrigt bedriva skogsbruk på annat sätt än vad som anges i riktlinjerna i bifogad fastställd skötselplan
12. anlägga ny brygga
13. dra fram ny mark- eller luftledning
14. anlägga stig, väg eller uppställningsplats.

Föreskrifterna ovan skall inte hindra att de åtgärder som anges i bifogad fastställd skötselplan utförs eller för underhåll av befintliga kraftledningar.

- B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose ändamålet med naturreservatet förpliktas markägaren och innehavare av särskild rätt till marken tåla att de åtgärder vidtas som framgår av bifogad fastställd skötselplan.

Miljövårdsenheten
Björn Hjernquist
Direkttel 08-785 46 10
Direktfax 08-651 57 50

1991-03-18

11.1211-862-90
0120-02-034

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, rista, spränga eller måla
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter, såsom ris, örter, gräs, mossor eller lavar
3. störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur och groddjur)
4. medföra hund som inte är kopplad
5. tälta mer än två dygn i följd på samma plats
6. för längre tid än två dygn i följd förankra båt vid samma strand
7. göra upp öppen eld
8. framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar
9. landa med luftfarkost
10. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning.

Föreskrifterna skall ej utgöra hinder för verksamhet inom sådan lägerskola som sker inom skolans läroplan eller motsvarande.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att beslut att skötselplanen för Hjälmo-Träskö-Storö fastställd 1977-12-20 (dnr 11.121-733-74) samt för Lådna, fastställd 1990-05-17 (dnr 11.1211-1205-88) skall gälla som skötselplan för detta naturreservat.

Miljövårdsenheten
Björn Hjernquist
Direkttel 08-785 46 10
Direktfax 08-651 57 50

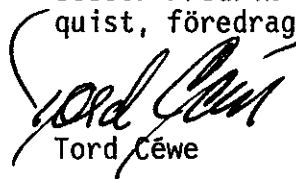
1991-03-18

11.1211-862-90
0120-02-034

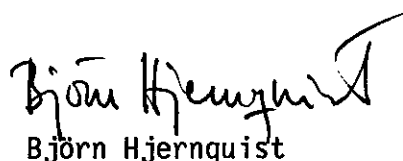
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Stiftelsen Stockholms Skärgård. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med länsstyrelsen. Länsstyrelsen har därvid rätt att meddela direktiv om naturvårdsförvaltningen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3.

I den slutliga handläggningen av detta ärenden har deltagit miljövårdsdirektör Tord Cēwe, beslutande, länsassessor Fredrik Denecke samt byrådirektör Björn Hjernquist, föredragande.

Tord Cēwe

Björn Hjernquist

Bilagor

Reservatskarta
~~Skötselplan 1~~
Hur man överklagar

Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

SÄNDLISTA

NATURRESERVATET
Hjälmo-Lådna

TECKENFÖRKLARING
 Gräns för naturreservatet
 Område som ej ingår i naturreservatet
 Zon anger område där skogsbruk ej får ske.

Tilhör länsstyrelsens beslut 11.1211-862-90

Skala 1:10 000